



Tietoa työmaaperehdytyksestä

Perehdytyksestä työmaalle eli rakennusalan työpaikoille

Sisällys

1. Mitä on perehdytys?.....	2
2. Miksi perehdytys on tärkeää?.....	3
3. Kuka saa perehdytyksen ja milloin?.....	4
4. Mitä perehdytyksessä on?.....	5
Varusteet.....	5
Kortit.....	6
Säännöt ja ohjeet.....	7
5. TR-mittaus.....	11
6. Toiminta hätätilanteessa.....	11
7. Turvallisuushavainnot.....	12
8. Reilu peli.....	13
9. Sanoja.....	14



Tietoa työmaaperehdytyksestä

1. Mitä on perehdytys?

Saat aina työn alussa
tärkeää tietoa työmaasta.

Tärkeää tietoa on esimerkiksi,
missä voit vaihtaa työvaatteet
ja milloin on tauko.

Perehdyttäjä perehdyttää sinut:
hän kertoo työstä tällä työmaalla.
Hän kertoo myös työturvallisuudesta,
jotta työpaikka on kaikille turvallinen.
Perehdytykseen kuuluu kävely työmaalla
eli työmaakerros.
Sen jälkeen voit aloittaa työt.

Tätä on perehdytys.



Tietoa työmaaperehdytyksestä

2. Miksi perehdytys on tärkeää?

Perehdytys auttaa sinua,
että teet työtä turvallisesti.

Siksi sinun täytyy tehdä
työmaalla työ ja muut asiat oikein.

- **Laki vaatii perehdytyksen.**
Työturvallisuuslaki sanoo,
että työntekijälle täytyy antaa ohjeet.
- **Perehdytys estää tapaturmia.**
Jos et saa ohjeita,
voit vahingossa tehdä vaarallisen virheen.
- **Sinä olet tärkeä.**
Perehdytys on tapa kertoa,
että yritys arvostaa sinua.
Et ole vain työntekijä,
vaan tärkeä ihminen.



Tietoa työmaaperehdytyksestä

3. Kuka saa perehdytyksen ja milloin?

Kaikki saavat perehdytyksen,
esimerkiksi

- työntekijät
- kesätyöntekijät
- vuokratyöntekijät
- opettajat ja muut vierailijat,
jotka käyvät työmaalla
- tavarantoimittajat,
jos he menevät työalueelle.

Kaikki saavat perehdytyksen
ennen kuin työ alkaa.

Perehdyttäjä voi antaa joskus osan perehdytyksestä
sähköisesti eli internetissä.

Perehdytys on aina uudelleen,
kun työmaalla tapahtuu iso muutos.
Esimerkiksi saat uuden perehdytyksen,
jos työmaalle tulee uusi iso kone
tai kulkureitit muuttuvat.



Tietoa työmaaperehdytyksestä

4. Mitä perehdytyksessä on?

Perehdyttäjä kertoo tärkeät asiat

työmaasta ja työstä työmaalla.

Perehdytys kestää noin 30–45 minuuttia.

Varusteet

Sinulla täytyy olla oikeat turvavarusteet.

Koulun tai työnantajan täytyy antaa sinulle työvarusteet, jotta voit tehdä työtä turvallisesti.

Pakolliset varusteet ovat:

- kypärä leukahihnalla
- suojalasit
- turvakengät
- heijastava takki tai liivi.

Voit tarvita myös seuraavia varusteita

työpäivän aikana:

- kuulosuojaimet
- hanskat
- hengityssuojain
- viiltosuojat
- turvavaljaat.



Tietoa työmaaperehdytyksestä

Kortit

Sinulla täytyy olla **pakolliset kortit**:

- **Työturvallisuuskortti** kertoo, että tunnet turvallisuussäännöt.
- **Työmaakortti** (valttikortti), jossa on
 - sinun nimesi
 - kuvasi
 - veronumerosi
 - työnantajasi nimi.

Kortti toimii myös avaimena työmaalle.

Sillä kirjaudut sisään työmaalle ja ulos työmaalta.

Luvanvaraiset työt ovat töitä, joihin tarvitset luvan, ja ne voivat myös vaatia kortin.

Esimerkiksi näitä töitä

et saa tehdä ilman sertifiointia eli lupaa:

- tulityö tilapäisellä tulityöpaikalla
- nostotyö esimerkiksi nosturilla tai trukilla
- räjähdetyöt
- asbestin purku
- sähkötyöt
- märkätila-asennukset.



Tietoa työmaaperehdytyksestä

Säännöt ja ohjeet

Perehdyttäjä kertoo sinulle työn ja työmaan asiat.

- **Työajat ja tauot**

Esimerkiksi ma–pe klo 07:00–15:30.

Päivässä on kaksi kahvitaukoa (12 min)

ja yksi lounastauko (30 min).

Sinun täytyy noudattaa työaikoja.

Sovi pomon kanssa etukäteen,

jos työaikaan on tulossa muutos tai poikkeus.

- **Työmaan erityispiirteet**

Työmaalla voi olla jotain erityistä,

mikä ei ole työmaalla tavallista.

Sinun täytyy ottaa huomioon,

kun teet työtä.

Esimerkiksi

- Teet työtä korkealla.
- Työmaalla on kaivantoja.
- Työmaalla on vaara pudota eli putoamisvaara.

Silloin saat ohjeet putoamissuojista.

Työmaalla täytyy olla riittävä valaistus.

Työmaa tarvitsee valoa,

koska työ pimeässä ja hämärässä on tapaturman riski.



Tietoa työmaaperehdytyksestä

- **Tilat ja liikkuminen:**

Perehdyttäjä näyttää,
missä ovat

- taukotilat
- sosiaalitulat
- hätäpoistumistiet
- muut tärkeät paikat.

Perehdyttäjä kertoo,
että kulkutiet täytyy olla esteettömiä,
eli tiellä tai käytävillä ei saa olla esteitä,
esimerkiksi tavaroita tai työkaluja.
Tavarat täytyy siirtää pois.

Sähkökaapelit täytyy suojata
tai nostaa korkealle,
jos ne menevät kulkutien läpi.

Lisäksi tarkistat ajoneuvojen ja ihmisten kulkutiet.

Työmaalla täytyy merkitä selvästi:

- nostoalueet
- raskaan liikenteen kulkutiet
- putoamisvaaralliset alueet.

Kulkuteillä on merkit ja opasteet,
missä saat kulkea, kävellä ja liikkua.
Noudata opastettuja kulkureittejä!



Tietoa työmaaperehdytyksestä

- **Työtehtävät**

Perehdyttäjä kertoo rauhallisesti,

- mitä teet työssäsi
- miten käytät koneita ja työkaluja turvallisesti.

Sinun täytyy saada ohjeet,
ennen kuin käytät työkalua.

- **Siisteys**

Siivoa ohjeiden mukaan.

Lajittele jätteet ohjeiden mukaan.

Jokainen huolehtii työmaan siisteydestä.

- **Terveydelle vaaralliset aineet**

Moni rakennustyömaan aine

voi olla terveydelle vaarallinen,

esimerkiksi

- liuottimet
- eristeet
- maalit.

Tutustu käyttöohjeisiin ennen työn alkua.

Huomaa pakkausten varoitusmerkit.

Kysy neuvoa ja apua.

- **Pölynhallinta**

Pöly on vaarallista hengittää.

Siksi valitset työtavan,

josta syntyy vähiten pölyä.

Esimerkiksi jätät rakennusjätteet

rauhallisesti jäteastiaan:

et saa heittää niitä jäteastiaan.



Tietoa työmaaperehdytyksestä

Muuten pöly lentää ilmassa,
eli ilma pölyää.

Myös nämä työtavat vähentävät pölyä:

- Käytä kohdepoistoa ja alipaineistusta.
Jaa työalue osiin ja osastoihin muovilla
eli *osastoi* ne muovilla.
- Muista siivota aina välillä
eli tee välisiivous.

- **Dokumentit**

Saat materiaaleja:

- perehdytysmateriaali
- turvallisuussuunnitelma (TTS).

Työturvallisuussuunnitelma (TTS) kertoo,
miten rakennustyö tehdään turvallisesti:

- työvaiheet
- mukana olevat ihmiset
- mahdolliset vaarat
- miten sinä ja muut työntekijät estävät vaarat.

Sinä ja kaikki muut työntekijät perehtyvät
turvallisuussuunnitelmaan ennen työn aloitusta.



Tietoa työmaaperehdytyksestä

5. TR-mittaus

Työpaikka seuraa työmaan turvallisuuden tasoa.

Joka viikko on työmaalla TR-mittaus eli TR-kierros.

TR-kierroksella tarkastetaan:

- Käyttääkö henkilökunta suojaimeja?
- Ovatko koneet ja laitteet kunnossa?
- Ovatko putoamissuojat asianmukaiset?
- Ovatko sähköt ja valaistus kunnossa?
- Mikä on yleinen järjestys ja siisteys?
- Mikä on pölyn määrä?

Työmaa korjaa asiat heti,

jos TR-mittaus huomaa virheitä tai puutteita.

6. Toiminta hätätilanteessa

Sinun täytyy osata hätäensiapu:

- 1) Anna ensiapu,
kun ihminen tarvitsee sitä.
- 2) Soita hätänumeroon 112:
 - Kerro, mitä on tapahtunut.
 - Toimi ohjeiden mukaan.
 - Opasta apu paikalle.
 - Ilmoita asiasta työnjohdolle.

Suorita ensiapukoulutus (EA1-kortti),

kun voit.

Sinun täytyy suorittaa ensiapukoulutus

kolmen vuoden välein.



Tietoa työmaaperehdytyksestä

7. Turvallisuushavainnot

Jokaisen, myös sinun, velvollisuus on huomata eli havaita vaarat ja haitat.

Puutu heti tilanteisiin, joissa on vaaroja eli vaaratilanteisiin.

Ilmoita puutteet ja vaarat työnjohdolle. Esimerkiksi ilmoita heti, jos korkealta paikalta puuttuu suojakaide.

Voit ilmoittaa puutteet ja vaarat yleensä myös sähköisesti, esimerkiksi QR-koodilla. Löydät QR-koodin usein sosiaalitilan ilmoitustaululta.

Jos et ilmoita vaarasta tai puutteesta, se on laiminlyönti eli et tee sitä, mitä täytyy tehdä. Työturvallisuuden laiminlyönti on työsuojausrikos. Voit saada siitä rangaistuksen.



Tietoa työmaaperehdytyksestä

8. Reilu peli

Hyvä työmaa on tasa-arvoinen.
Siellä ei kiusata ketään,
ja kaikilla on rauha tehdä työtä.

Jokaisen täytyy puuttua,
jos joku käyttäytyy huonosti.
On siis velvollisuus puuttua
epäasialliseen käytökseen.

Hyvä työmaa ja yritys
on eettinen ja vastuullinen.



Tietoa työmaaperehdytyksestä

9. Sanoja

eettisyys eettinen	Eettinen tarkoittaa, että arvioit, mikä on hyvää tai huonoa toimintaa tai oikein tai väärin.
erityispiirre	Se erottaa asian muista. Se piirre on vain juuri tässä asiassa, tilanteessa, ihmisessä jne.
esteetön	ei estettä Kaikki pääsevät helposti ja tasa-arvoisesti.
hallita hallinta	”Hallitsen työn” tarkoittaa: ”Osaan työn.”
häätäpoistumistie	turvallinen reitti, kun rakennuksessa on vaara, esimerkiksi tulipalo.
kulkureitti kulkutie kulkuväylä	”kulku” = voi kulkea, voi mennä
laiminlyönti lyödä laimin	Ihminen tahallaan ei tee sitä, mitä hänen täytyisi tehdä.
luvanvarainen	Viranomaisen täytyy antaa lupa.
pakkaus	laatikko tai pussi, joka suojaa tuotteen
perehdyttää perehdytys perehdyttäminen perehdyttäjä	Uusi työntekijä saa opastuksen ja ohjeet työhön ja työn ympäristöön. <i>Perehdytys ja perehdyttäminen</i> tarkoittaa tilannetta, jossa uusi työntekijä saa opastuksen ja ohjeet. Perehdyttäjä on ihminen,



Tietoa työmaaperehdytyksestä

	joka antaa perehdytyksen eli opastuksen ja ohjeet.
perehdytysmateriaali	Esitteet, videot, kansiot ja nettisivut, jossa on ohjeita uudelle työntekijälle.
putoamissuoja	estää, että työntekijä ei putoa korkealta
riski	mahdollisuus, että tapahtuu jotain pahaa tai vaarallista
sosiaalitilat	työpaikan tila, joka on tarkoitettu lepoon, ruokailuun ja puhtauteen, esimerkiksi <ul style="list-style-type: none">• pukuhuone• wc• suihku• ruokailu- ja kahvitila.
tapaturma	Ihminen saa vamman onnettomuudessa, joka tapahtuu yllättäen ja nopeasti.
turvallisuustaso	arvio, miten turvallista on
työsuojelu	kaikki asiat, jotka varmistavat, että työntekijällä on turvallista
vaaratilanne	ihminen, ympäristö tai omaisuus on vaarassa; tilanne ei ole turvallinen.
valaistus	valot: lamput, ledit, päivänvalo
valttikortti	kortti, jossa on työntekijän tiedot. Työturvallisuuslaki vaatii, että työntekijöillä on se rakennustyömaalla.
vastuullisuus vastuullinen	voi luottaa, luotettava tekee, mitä lupaa ja mitä täytyy tehdä
välisiivous	siivous isojen siivousten välissä. Tilassa täytyy siivota usein, että tila on turvallinen.



Tietoa työmaaperehdytyksestä

Lähteet

NCC Suomi. NCC Turvallinen työmaa. Video.
<https://youtu.be/GLyiuzad210?si=m2LaiWn2cyECqQsk>. Viitattu 4.12.2025.

Remonttipartio Oy. REPA-Yleisperehdytys.mp4. Video.
<https://vimeo.com/821540073?share=copy>. Viitattu 4.12.2025.

Työturvallisuuskeskus: Onnistunut työmaaperehdytys. Video.
<https://youtu.be/kbJRh35ISE?si=NPindvhI40v81vW6>. Viitattu 4.12.2025.

Työturvallisuuskeskus. Taunokin tekee turvallisesti, perehdyttäminen ja työnopastus.
<https://www.youtube.com/watch?v=7IMp3tefEy4>. Viitattu 4.12.2025.

Tekijä

Heikki Romppainen



Tietoa työmaaperehdytyksestä

Tämä materiaali on tuotettu VIERKO 2-hankkeessa vuosina 2025–2027.

VIERKO on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2024 myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella.

VIERKO on seitsemänkymmenenyhden (71) koulutuksen järjestäjän yhteisponnistus. Työtä on koordinoanut Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda.

Hankkeessa on kehitetty vieraskielisen koulutuksen laatua ja kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ammatillisessa koulutuksessa.

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko-2>

Oppimateriaalien CC-lisenssi:



[CC BY-SA 4.0 Deed](#) | [Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen](#) | [Creative Commons](#)